

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V upravi prejemam mesečno . . 1.80

Sobotna izdaja:

za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat po 30 v
za dva- in večkrat . . . 25.,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna pettivrsta po 60 vin.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma so ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
rošne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Pet laških napadov med reko Vipavo in Opatjem selom krvavo odbitih. - Velikanski ruski naval proti armadi Böhm-Ermolli zavrnjen z ogromnimi ruskimi izgubami. - Angleži in Francozi pričeli unovič napadati.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 17. avgusta 1916. Uradno se poroča:

Med tem ko so Italijani včeraj omejevali svoje delovanje na bojno črto med Plavmi in reko Vipavo, so med imenovano reko in Opatjem selom napadli naše postojanke v petih vrstah, le na enem mestu so naše čete vrgle v boj moza z možem sovražnika nazaj; sicer pa so se njegovi naskoki zlomili s posebno težkimi izgubami že v našem ognju.

Na tirolski bojni črti so se izjavila manjša sovražna podjetja na Monte Piano in Civarona.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NAŠI LETALCI NAD BENETKAMI, GRADEŽEM, NAD SPODNJO SOČO IN NAD TRZIČEM.

Dunaj, 17. avgusta. (Kor. ur.) Uradno: Da se vrne napad sovražnih letalcev na Trst, je napadla ponoči ob 16. na 17. avgusta skupina letal Benetke. Na kolodvor, skladišča, arsenal in na vojaške objekte je bilo vrženih veliko težkih, lahkih in zažigalnih bomb; bombe so zadevale in povzročile velik požar v kolodvorskih skladiščih.

Druška skupina je napadla uspešno notranje pristanišče v Gradežu, eno baterijo ob spodnji Soči in vojaške naprave v Trziču.

Kljub najljutejši obrambi so se vrnila vsa letala nepoškodovana.

Poveljstvo mornarice.

Boji za našo Goriško.

Goriško, dne 16. avgusta 1916.

Boji — luti boji za našo Goriško se nadaljujejo. Italijani so zopet danes predpoldne napadali naše postojanke. Posebno hudo so napadali zopet naše postojanke na Komenski planoti. Bili so povsod odbiti. Izgube imajo velike. Včeraj so metali laški letalci bombe na Dornberg in Rihemberg. Lahki neprestano obstreljujejo naše vipavske vasi s težkimi ekrazitnimi granatami.

Včeraj so Caproniji metali listke, kjer obljubljajo, da bodo v bodečih dneh Ajdovščino bombardirali.

Naš položaj se je nadalje izboljšal.

Begunci še vedno zagrinjajo ceste. Nocoj na bojišču mirno.

Italijansko uradno poročilo.

Rim, 14. avgusta. Uradno: V ljutih bojih napredujemo v odseku pri Plaveh. Tretja armada prodira stalno med Tolmino in Gorico in se bliža okolici Tolmina, kjer so Avstrijci že pričeli z izpraznjenjem. Avstrijske čete, ki so zapustile Gorico, so se vstale na hribu Sv. Gabrijela, na katerega so Italijani že naperili napad.

Rim, 15. avgusta. Uradno: Ko so odbile ljute protinapade ponoči, so hrabre čete 11. armadnega zbora napadle včeraj na Krasu sovražne črte zahodno od Grada in Hribov Pečinka. V navalu so vzele številne jarke in privedle 1419 ujetnikov, med njimi 31 častnikov. Na ostali fronti je poskušal sovražnik običajne navidezne napade na naše postojanke na Monte Piano, Punta Forame, Monte Colombara, Monte Cimone, Monte Seluggio in Pambio. Povsod je bil z občutnimi izgubami odbit. Sovražni letalci so minulo noč metali bombe na Trzič, Ronke, S. Canziano in Pieris. Ubit ni bil nihče in tudi ni nobene škode.

Italijansko poročilo o bitki pri Gorici.

Lugano, 17. avgusta. Vojni dopisnik lista »Secolo« poroča iz Gorice z dne 14. t.

m.: Bitka divja ob celi soški fronti, od novih postojank onostran Sabotina pa do morja. Boj je ljut in težak in se vodi proti tretjim črtam sovražnika, katere so na Krasu že predrti, nasprotno, ko jih je v okolice Gorice in dalje med Trzičem in Devinom sovražnik kar najhitreje ojačil. Danes zjutraj ob solnčnem vzhodu je topniški ogenj postal še silovitejši. Težki, srednji in mali kalibri so otvorili peklenški ogenj proti močnim sovražnim postojankam onostran Gorice.

Današnja akcija ima namen, obrambne črte sovražnika na gričih onostran Gorice razbiti in na Krasu osvojiti tiste točke, ki jih potrebujemo za naše namene. Nova bitka ima svoje središče v notranjosti mesta Gorice. Danes zjutraj je bilo mesto čisto prazno. Prebivalstvo je zbežalo v kleti in s skrbjo pričakuje izida akcije, ki naj jih za vedno oprosti strahu pred sovražnim topniškim ognjem. Grmenje topov je strašno. Kroglet lete s hrščem čez mesto in povzročijo, kamor udarijo, v sovražnih vrstah velike stebre dima, prinašajoč sovražniku smrt in pogubo.

Da sledi bojem, je šel dopisnik na neko višino, najbrže na Podgoro. V njegovi bližini sta minister Bissolatti in minister za javna dela Bononni. Učinek artiljerije je strahovit. Skozi daljnogled se vidi pretrgane žične ovire in strelske jarke, ki so podobni razvalinam. Proti poldnevni so pričeli Avstrijci odgovarjati s posameznimi strelci iz svojih težkih topov s skrajšanim ciljem. Nekatere kroglice razpoči, druge prav dobro zadenejo svoj cilj. Prihajajo ranjenci in dopisnik pripoveduje epizode njihovega junaštva in hladnokrvnosti, s katero prenašajo svoje bolečine. V avtomobilu se pripelje kralj. Je popolnoma miren. Vojak, ki pa kralja ne pozna, ga pelje na višino, kjer je kralj obiskal izborna napravljena bivša kritja Avstrijcev. Nato je fotografiral Gorico in še posebej vojske ter se vrnil k avtomobilu.

Podrobnosti o laški ofenzivi.

Priprave za sedanjo italijansko ofenzivo segajo precej daleč nazaj. Vse tamošnje polke so izpopolnili ter pripravili številne rezerve. Posebno pozornost so obrnili artiljeristični opremi ofenzivne armade. Po italijanskih podatkih je ob soški fronti postavljeno 7000 topov. To bi bilo, v razmerju z dolgostjo fronte računano, petkrat toliko artiljerijskega materiala, kot so ga imeli naši lani maja meseca pri Goricah.

Ofenziva se je pričela po siloviti artiljerijski pripravi v petek s silnimi napadi proti južnemu delu Dobrdoške planote. Čeprav so imeli po italijanskem operacijskem načrtu napadi tukaj le demonstrativni pomen, so se vendar razvili v ljute boje, ki so trajali do noči. Kljub sovražni premoči so naši vojaki povsod obdržali svoje postojanke. Ponoči je nastal mir in tudi drugi dan so se napadi ponovili le na posameznih mestih in v manjšem obsegu. Nasprotno se je pa od ure do ure višal artiljerijski ogenj in je na posameznih odsekih goriškega območja že dosegel značaj sipajočega ognja. Mesto Gorico so ta dan štiri ure obstreljevali z najtežjimi topovi.

Nedelja je nato uvedla z ogromno artiljerijsko pripravo, ki je trajala do poldneva in med katero je Gorica že pričela goreti, veliko akcijo, splošni naskok na goriško območje. Srditi boji, ki so se vneli za naše razstreljene jarke in postojanke, celo ponoči niso ponehali, ker so naše čete ponehanje sovražnega artiljerijskega delovanja izkoristile v to, da so s protinapadi zopet osvojile izgubljene prve jarke. Tudi vese naslednji dan se je nadaljevalo borenje z sovražno premočjo, ki je končno privedlo do tega, da smo vesled grozeče izmučenosti naših čet izpraznili postojanke na desnem

bregu. Boj s sovražnimi oddelki, ki so se na plaveh pripeljali čez Sočo, je ob robu mesta trajal v torek cel dan. Šele v sredo smo izpraznili Gorico, nakar so Italijani vkorakali v mesto.

Vsled umika pri Gorici je nastala potreba, da smo opustili tudi postojanke ob robu Dobrdoške planote, katere smo z velikimi žrtvami držali 14 mesecev. Počasi so plezali Italijani čez vrh hriba Sv. Mihaela, tipali po cesti v Selce za že zdavnaj od italijanskih granat porušeno vasjo Dobrdo. Šele v soboto je došlo do prvih bojov na naši novi črti. Z veliko trdovratnostjo je sovražnik napadal posebno odsek med solkanskimi višinami in reko Vipavo in na severnem delu Komenske planote do Lokvice, severno od ceste čez Opatjeselo, ki je že mesece v razvalinah. Do sedem napadov en dan je izvedel. Naše čete pa so sovražnika vedno vrgle nazaj, tako da so nove postojanke od Soče pa do morja kljub silnemu sovražnemu navalu neizpremenjeno trdno v naših rokah.

Na Komenski visoki planoti.

Italijani so nadaljevali svoje ljute in z množicami izvedene napade proti našim novim postojankam. Toda imeli so le težke izgube, uspeha pa nobenega. O naših novih postojankah posnemamo iz opisa vojnodopisnega stana nekaj zanimivih podatkov. Tržaški Kras ali Komensko visoko planoto, ki se razteza južno od vipavskoreške nižave, deli globoka dolska udrtna v zapadni in vzhodni del. Zapadni del je Dobrdoška visoka planota, ki jo je vojna obdala s krvavo slavo. Dobrdoška visoka planota moli v soško dolino v obliki ostrega kota. Bramba te v kotu potekajoče fronte je bila zato težavna, ker tvori podaljšano črto, dalje pa tudi zato, ker je bilo mogoče postojanke na njej od treh strani obstreljevati. Dol, za katerim imamo iskati nove postojanke, poteka v precej ravni črti, nudi tedaj za njim stoječim branilcem dvojno korist: ustvarja krajšo brambo črto, ki jo je zato mogoče z istimi močmi gostejše zasesti, razen tega pa onemogočuje učinkovanje sovražne artiljerije od več strani.

Udrtna sama, ki se imenuje Dol, je pravi kraški svet: pusta, gola, krševita, kamenita. Globoka je tako, da leži njeno dno komaj 60 m nad morskovo površino. Skozi njo mora sovražnik ob svojem napadu. Sedaj se pa dviga Kras od Trsta sem na splošno proti vzhodu. Dočim je v severozapadnem delu visok približno 150 metrov, se dviga proti jugovzhodu polagoma do 300 m visoko. Kraške planote in kope onostran Dola kažejo v primeri z njegovim dnom 200 m višinskega razločka. To odgovarja približno višini Vrha sv. Mihaela, ki tvori najvišjo točko Dobrdoške visoke planote. Dobrdoško ozemlje, po katerem se pomika napad proti našim postojankam, nosi bistvene znake kraškega pogorja. Ves Kras je obdelan samo po dolinah, vrhni deli so večinoma gola kraška tla, ki so le tu in tam pogozdena. Vzporedni ključi, kamenite ograje in precej gosto grmovje ovirajo prehodnost. Naravne poti so skrajno kamenite. Celotno ozemlje je tudi v miru zelo redno naseljeno, le dalje proti vzhodu je nekaj večjih krajev in selišč. Pitno vodo zajemajo ljudje iz kapnic; poleti velikokrat nastopi pomanjkanje vode. Znano je, kako skrbne odredbe so se bile ukrenile, da bi se naša armada obvarovala pred učinki kraških tal, posebno pa, da bi bila vedno preskrbljena z zadostno svežo in zdravno pitno vodo. Za Italijane stopa sedaj ko so se oddaljili od Soče, vprašanje pitne vode tudi v ospredje. Ako velja to bistveno za ozemlje južno od Vipave, so se pa naše postojanke vzhodno od Gorice le za malo umaknile. Italijani, ki ravno tukaj na fron-

ti Solkan-Miren najljutejše napadajo — nadaljujejo pa tudi svoje z velikimi trumami v odseku južno od Vipave do Lokvice, — vodijo vojno takorekoč iz mesta Gorice. Iz porušenih cest se usipajo njihove naskakovalne kolone, ki se zaletujejo proti našim postojankam. Tako leži Gorica tudi sedaj v območju najtežjega artiljerijskega ognja.

Major Morath o položaju na jugozahodu.

Berlin, 16. avgusta. Major Morath izvaja v »Berliner Tageblattu«, da ni nikakega povoda podpirati veselja Italijanov. Čete hrabre Borojevičeve armade so se umaknile proti glavni obrambni postojanki, kjer drže krajšo bojno črto, ki jo zdaj brez uspeha naskakujejo prednje čete vojvoda Aosta. Italijani bi radi razširili napadalni prostor in obstreljujejo s težkimi topovi obrambno ozemlje severno od Gorice. Major Morath končno opozarja, da se Italijanom dozda ni posrečilo, da bi preprečili nevarnost, ki lahko izbruhne med Adžo in Brento. Daljava od avstrijske tirolske bojne črte do Padove znaša 75 km, Cadornova armada bi pa morala prekoračiti 150 km, če bi se hotela izmuzati iz benečanske vreče.

Naše nove postojanke pri Soči.

Berlin, 17. avgusta. »Tageblatt« poroča, da napadajo Italijani nove postojanke Avstrijcev vzhodno od Gorice in na Krasu; a Avstrijce niso mogli potisniti čez nove obrambne postojanke, ki so si jih bili zbrali sami. Ko so začasno izgubljene najsprednejše jarke s protisunkni zopet vzele, so postojanke zdaj v celem obsegu v rokah avstrijskih čet.

Budimpešta, 17. avgusta. »A Vilag« javlja: Italijanski vojaški krogi sodijo, da je prodiranje v Vipavski dolini proti našim četam nemogoče. Italijani nameravajo napasti Sveto Goro, a »Stampa« opozarja Italijane na velike težkoče, ki jih tam čakajo. Luigi Barzini hvali v svojem zadnjem članku odporno moč avstrijskih čet tako, da vzbuja članek pozornost.

Italijanski napori.

Rotterdam, 17. avgusta. »Daily Telegraph« poroča iz Rima: Obstreljevanje avstrijskih postojank vzhodno in severno od Gorice se nadaljuje z veliko silovitostjo. Napori Italijanov so naperjeni na to, da pridejo vzhodno od Opatjegasela naprej.

Laški civilnim oblastim Gorica smrdi.

Curih, 17. avgusta. Iz Rima: Nameravano nastanitev civilnih oblasti so odgodili, ker, kakor sodijo švicarski listi, se boje avstrijskega protinapada na Gorico.

Lahom so Francozi radi Gorice premalo navdušeni.

Geni, 17. avgusta. Milanski in turinski listi se pritožujejo, ker pariški listi o zavzetju Gorice ne pišejo tako navdušeno, kakor bi to bilo samoobsebi umljivo pri zaveznikih in kakor bi to junaštvo tudi zaslužilo. »Lombardia« napada zunanje ministrstvo, ker še vedno ne vpliva dovolj na inozemsko časopisje Italiji v korist.

Laški kralj pri Opatjem selu.

Lugano, 16. avgusta. Mornariški minister Corsi si je ogledal pristanišče v Gradežu. Laški kralj je bil navzoč med boji pri Opatjem selu.

Italijanski možnarji.

Rotterdam, 17. avgusta. »Times« javlja iz Rima: Uspehom, ki so jih dosegli Italijani ob Soči, se naj zahvalijo zboljšani izdelavi streliva. Lani je manjkalo streliva; ni bilo mogoče zadovoljiti zahtevam po težkih topovih in po strelivu. Strokovnjaki izdelujejo zdaj možnarje, ki mečejo

težke krogle in ki dosežejo uspehe nasproti strelskim jarkom.

Upor na laški bojni ladji.

Berlin, 17. avgusta. Iz Lujana se javlja: V italijanskih krogih se govori, da je pred nekaterimi dnevi izbruhnil silen odpor na neki bojni ladji, ki je bila zasidrana pri otoku Elba. Ob tej priliki je bil umorjen linijski ladijn kapitan Gasparini.

Dve italijanski jadrnici se potopili.

London, 18. avgusta. (Kor. ur.) Potopljeni sta laški jadrnici »Iva« in »Giuseppe Petrarca«.

Mirovna agitacija v Rimu.

Genj, 17. avgusta. Iz Rima se javlja: Rimska policija je zadnje dni zelo živahno delovala, da bi dognala, kdo je razširjal tiskovine za mir, ki so se v Rimu v velikanskih množinah razdeljevale in ki so krasile zgodaj jutraj vse vogale cest. Kljub naporu se policiji ni posrečilo, da bi bila izvedela, kdo je povzročil to manifestacijo za mir. Poizkuse policije, da bi prišla med izprevodi voditelje, je množica redno preprečila.

Potresi v srednji Italiji.

Lugano, 17. avgusta. (K. u.) Včeraj se je v srednji Italiji zopet tresla zemlja; najmočnejši je bil sunek ob 3¹/₄ na 9. uro zjutraj v Pesaro. V Jakin, Pesaro in v Rimini je vlada odposlala dva državna podtajnika, da vodita pomožno delo; a peljati sta se mogla le iz Rima do Falconara, ker je železnica ob morju na več mestih tako poškodovana, da ni mogoče voziti po njej. Tudi brzojavne in telefonske proge ob Jadranskem morju bile so na več mestih zrušene. Prebivalstvo je v vseh obrežnih krajih od Jakina do Rimini zelo preplašeno; v Rimini tabori od prevčerašnjim dalje vse pod milim nebom. Več hiš se je popolnoma podrlo, veliko jih je poškodovanih; 4 osebe so bile ubite, 30 jih je ranjenih. Oblasti so prepovedale hoditi v hiše. V Pesaro so izpraznili vse hiše, ker je bilo veliko poslopij težko poškodovanih. Tudi tu stanuje prebivalstvo izven mesta.

Švica in Italija.

Bern, 18. avgusta. (K. u.) »Bernar Tagblatt« javlja: Švicarski rimski poslanik pl. Planta se mudi zdaj v Bernu. Z zveznim svetnikom Hoffmannom se je posvetoval dve uri o predlogih, ki jih namerava predlagati Italija glede na preskrbo Švice z živilci.

Vojska z Rusi.

Dunaj, 17. avgusta 1916. Uradno se poroča:

Bojna skupina generala kornjenice nadvojvoda Karla.

Na Capulu smo vzeli Staro-Občino, južno od Moldave in ob zgornji Bistrici so se izjalovili ruski sunki, sicer pri tej vojni skupini po že včeraj javljenih napadih nobenih posebnih dogodkov.

Bojna črta maršala pl. Hindenburga.

Pri armadi generalnega polkovnika pl. Böhm-Ermolli so se razvili včeraj med Perepelniki in Piemiaki boji največje besnosti. Sovražnik je več kot 12 ur neprestano s svojimi množicami naskakoval naše postojanke. Večina naskokov se je zrušila že pred našimi ovirami. Kjer se je sovražniku, kakor n. pr. pri Manajovu, posrečilo, da je vdrl začasno v naše jarke, so ga vrgle naše rezerve iz njih.

Da smo zmagovito odbili ruski sunek, se moramo ravno tako zahvaliti izbornemu učinkovanju nemških in avstrijskih baterij, kakor tudi hrabrosti pehote posebno zahodno ogrskima polkoma 12 (Komorn) in 72 (Požun). — Naše izgube so malenkostne, sovražnikove izredno težke.

Boj severno od tam nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 17. avgusta. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala pl. Hindenburga.

Ljute do noči trajajoče napade Rusov proti oddelku Batten-Harbusov (zahodno od Zaloš) smo brez izjeme odbili.

Bojna skupina generala kornjenice nadvojvoda Karla.

Sunki sovražnika severno od Dnjestr pri Tustabazy — Konezaki so bili tudi včeraj brezuspešni. Ugrabili smo 154 ujetnikov. V Karpatih smo vzeli veliko Stara Občina (severno od Capula). Vrhovno vojno vodstvo.

NEMŠKI LETALCI ZOPET NAD OESELSKOM.

Berlin, 17. avgusta. Wolff javlja: Naša pomorska letala so 15. in 16. t. m. zopet napadla letalno postajo Papen-

holm na Oeselu in na obali otoka Runoe nahajajoča se sovražna letala z razstreljevalnimi in z zažigalnimi bombami, ki so dobro zadevale. Kljub ljutemu obrambnemu ognju in zračnem boju so se vrnila vsa naša letala v dobrem stanju.

Isto noč izredni napad štirih sovražnih letal na jezero Anger je povročil le malo škode.

RUSKA URADNA POROČILA.

Dunaj, 17. avgusta. (Kor. ur.) Iz vojne tiskovne stana se javlja:

13. avgusta popoldne. Ob zgornjem Seretu izpopolnjuje čete generala Saharova svoje uspehe. Iztrgale so sovražniku celo vrsto utrjenih postojank in so dosegle črto Zvojen (Zwyzin) — Olejov — Bzarecu (Bzovic?). Vlom v bojno črto ob Stripi je prisilil sovražnika, da je popustil svoje močno utrjene postojanke. Hrabre čete generala Čerbačeva so vzele med zasledovanjem sovražnika mesto Jezierna in so s svojo bojno črto na celi dolžini napredovale proti zahodu. Južno od Delatina v gozdnih Karpatih napredujemo dalje na črto Vorohta — Magura — Jablonica; tam smo utrdili nekaj višin in smo odvrgli vse sovražne napadalne poizkuse. Čete generala Saharova so ujele od 4. do 11. avgusta 304 častnike in 16.594 mož in zaplenile 4 topove, 47 strojnih pušk in 16 metalcev bomb. Čete generala Čerbačeva so ujele od 4. avgusta do danes 1263 častnikov in 55.158 vojakov in so zaplenile 55 topov, 211 strojnih pušk, 29 metalcev bomb in min in 128 topniških municijskih zabojev. Čete generala Lešickega so ujele od 1. do 10. avgusta 141 častnikov in 10.450 mož in zaplenile 9 topov in 77 strojnih pušk.

13. avgusta zvečer. Nadaljuje se prehod čez reke Stripa, Koropiec in Zlata Lipa. Vzeli smo mesto Podhajce, ob Dnjestrju je pa zasedla naša konjenica mesto Marjampol. V okolici Bistrice smo vrgli sovražnika na levi breg Bistrice Solotvinske. V teh bojih je ujel neki naš pešpolk 12 častnikov in 1000 mož in je zaplenil 7 strojnih pušk in en jarkni top.

14. avgusta popoldne. Nadaljevali smo naše prodiranje ob zgornjem Seretu. Sovražnik se je umaknil proti zahodu v neko pripravljeno postojanko, kjer je zadržal naše prodiranje z močnim topniškim ognjem. Ob srednji Stripi in ob Koropiecu so preganjale naše čete sovražnika dalje in so napredovale.

14. avgusta zvečer. Ob Seretu napad naših čet zopet uspešno napreduje. V odseku ob Zlati Lipi so vrgle naše čete sovražnika in so prešle na levi breg reke Cenionije, pritoka Zlate Lipe. Na nekaterih mestih smo prekoračili tudi Zlato Lipo in došli na zahodni breg. Nadaljuje se naše prodiranje ob Dnjestrju v severozahodni smeri. S trdovratnim bojem smo vzeli vas Tosto babo.

15. avgusta popoldne. Naše prodiranje ob zgornji Stripi napreduje. Prehod čez Zlato Lipo in Bistrico Solotvinsko proti zahodu se uspešno nadaljuje.

15. avgusta zvečer. Naše čete so nadaljevale prehod čez Zlato Lipo v ognju sovražnika, ki je mestoma preprečeval zgradbo mostu, ker je na naša dela streljal s svojim težkim topništvom in s svojimi strojnimi puškami. Tam smo ujele 7 častnikov in 413 mož in zaplenili tri strojne puške. Pri izstopu Pruta iz gozdnih Karpatov je izpraznil sovražnik pod našim pritiskom Jablonico, katero smo zasedli. Tam smo iznova vkorakli v Vorohto in v Ardzeľužo ob Prutu (6¹/₂ km južnovzhodno od Vorohte); ujele smo 32 častnikov in 1061 mož. Naše prodiranje se nadaljuje.

NADVOJVODA PRESTOLONASLEDNIK IMEJTEJ SAŠKEGA POLKA.

Draždane, 17. avgusta. (K. u.) Kraljevski odredbeni list poroča: Nadvojvoda Karol Franc Jožef Avstrijski-Este je imenovan za imejtelja strelskega (fizilirskega) polka in ostane à la suite prvega ulanskega polka št. 17. Cesar Franc Jožef Avstrijski.

LJUTI BOJI V SEVERNIVZHOJNI GALICIJI.

Vojni tiskovni stan, 17. avgusta. (Po vojnem tiskovnem stanu potrjeno poročilo vojnih poročevalcev.) Med Luh Graberko in izviru Sereta v severnovzhodni Galiciji izvajajo Rusi najljutnejše napade na celi vzhodni bojni črti. Silovite naskakovalne množice v zvezi s številnimi topovi nastopajo pod generalom Saharovom; rade bi prodrle proti Zaločovu-Lvovu. Glavni napad traja že skoraj enajst tednov, a dosegel ni sovražnik še nobenega svojih smotrov. Zdaj so naperjene operacije sovražnika pred vsem proti Lvovu. Neizmerna množice ljudi se vale proti našim postojankam, a Rusi so imeli sicer velikanske izgube, toda pridobili niso niti enega metra na zemlji proti zahodu. Topništvo zaveznikov v družbi s hrabrostjo in kr. polkov je odbilo večino navalov že v zaviralnem ozemlju in na neki točki s prodiranjem. Izgube sovražnika na napadalni bojni črti med Luhom in zgornjim Seretom so

strašne; zavezniki pravijo, da se bojujejo za visoko igro.

ZA CESTO V LVOV.

Curih, 17. avgusta. Po poročilih tukajšnjih švicarskih listov z vzhodnega bojišča se neprestano krvavo bore za cesto v Lvov, ki jo drže zvezne čete z železno silo. Posebno so se branili odlikovali, ko so odbijali z izredno močnimi silami podvzeti zadnji ruski poizkus, da bi zahodno in severnozahodno od Zaloš med levim južnim krilom Hindenburgove bojne črte in sosedne fronte prestolonaslednika Karla prebili in prodrli čez Zaloč v smeri proti Lvovu. Poizkus Rusov, ki so ga izvedli z velikopoteznimi sredstvi: z bobnečim ognjem, z napadom s plinom in s sunki množic, se je razblinil na odlični obrambi zvezni čet, ki so s protisunki preprečile, da Rusom ni bilo mogoče vtisniti njih bojne črte.

LVOV ZA VSAKO CENO.

Bukarešt, 17. avgusta. Po petrogradskih poročilih je general Brusilov odredil naj na fronti pred Lvovom vse armadne skupine prično z najljutnejšim splošnim napadom. Izrabi naj se namreč položaj, ki je nastal vsled nove razvrstitve zaveznikov čet. Na drugi strani pa so Rusi že izgubili upanje, da se jim bo do 20. avgusta posrečilo vzeti Lvov. Vendar naj se napno vse sile, da se ta uspeh doseže vsaj do konca avgusta.

DOSEDANJE RUSKE IZGUBE — NAD OSEM MILIJONOV.

Te dni v Kodanju izišli »Bulletin der Studiengesellschaft für soziale Folgen des Krieges« računa dosedanje skupne izgube ruske armade do 1. avgusta 1916 takole: Ranjenih 4.064.000, po lazaretihi bolnih 1.362.000, mrtvih 1.494.000, ujetih 2.000.000. V dveh letih vojske bi tedaj znašale ruske izgube nad 8¹/₂ milijona mož, od katerih se 5.181.000 mož ni več vrnilo k armadi. Skupno število častniških izgub ruske armade znaša po poročilih ruskega generalnega štaba 108.700 častnikov. V rusko-japonski vojski je Rusija izgubila 34.000 mrtvih in 141.800 ranjenih.

CAR PODELIL BRUSILOVU Z DIAMANTI OKRAŠENO SABLJO.

Petrograd, 17. avgusta. Car je podelil generalu Brusilovu z diamanti okrašeno častno sabljo.

GENERAL RUSKI VRHOVNI POVELJNIK SEVERNE BOJNE ČRTE.

Petrograd, 16. avgusta. (Kor. ur.) Petrogradska brzojavna agentura: Generalni pobočnik Ruski je imenovan za vrhovnega poveljnika armad severne bojne črte.

VESTI O POSEBNEM MIRU RUSIJE.

Genj, 17. avgusta. »Eclair« poroča iz Londona: Angleška vlada je v Petrogradu zahtevala prijateljsko izjavo o namerah Stürmerja, ker se razširjajo vesti, da skuša skleniti poseben mir. Stürmer je podal izjavo, v kateri je zagotovil, da popolnoma soglaša z načrti štirisporazuma.

NOVA PONEVERJENJA V RUSIJI.

Stockholm, 17. avgusta. V odboru za preskrbo svojcev padlih vojakov se je pojavil skandal, v katerega so zapletene celo dvorjanke in najvišji uradniški krogi. Zelo znaten sklad dobrodelnega društva je izginil brez sledu. Nekaj plemkinj je v zadnji seji odkrito sumilo predsednico, gospo Stürmer, ženo ministrskega predsednika, da je ona poneverila denar, ki ga manjka. Gre za več milijonov. Stürmerca je nato izstopila iz odbora; izstopilo je tudi več žena uradnikov. Dobrodelno društvo so nato morali razpustiti.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 17. avgusta. Veliki glavni stan:

Sovražni ogonj je zahodno od Witschaete kakor tudi ob in južno od prekopa La Bassee dosegel od časa do časa veliko silovitost. Potem ko so bili že zjutraj močni angleški napadi na črto Owiller—Pozieres in zahodno od gozda Foureaux odbiti, so zvečer po najhujšem pripravljavnem ognju napadli z zelo znatnimi silami Angleži med Pozieres in gozdom Foureaux, Francozi med Guillemontom in Sommo. Napad se je izjalovil, kakor tudi od Francozov do petkrat poskušene pomočne ponovitve. Po trdovratnem boju so bili zahodno od gozda Foureaux in južno od Maurepas vdrti oddelki sovražnika zopet vrženi nazaj. Sovražne izgube so velike.

Južno od Somme so se vršili boji pri Belloy. Francozi so se ustalili v našem najsvrednejšem jarku v širini 500 metrov. Zahodno od Somme pri Estrees je bil sovražnik odbit.

Na obeh straneh Moze se je artiljerijsko delovanje ponovno povišalo. Poskus sovražnega napada v gozdu Chaptiro je bil zalet v zapiralnem ognju. Na številnih točkah fronte so se

ponesrečila francoska patroljska podjetja.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

16. avgusta ob 11. uri zvečer. Na bojni črti ob Somme smo po krepki pripravi s topovi pričeli popoldne napadati; pri Maurepas smo zopet znatno pridobili. Naše čete so vzele v zvezi z angleškimi četami celo črto nemških jarkov na črti približno 1500 metrov in so dosegle nekaj točk ob cesti Guillemont-Maurepas. Južno od Maurepas smo tudi zasedli na približno 300 do 500 metrov globoki in 2 km dolgi črti vse sovražne postojanke vzhodno od ceste Maurepas-Clary. Južno od Somme so istočasno napadle naše čete, ki so se polastile močno utrjenih nemških jarkov v dolžini približno 1500 metrov južno od Balley-en-Santerre.

40.000 Portugalcev na zahodnem bojišču.

Rotterdam, 17. avgusta. Francoski listi potrjujejo, da je prevoz portugalskih čet na zahodno bojišče gotova stvar. V najbližjem času bo odšlo na Francosko 40.000 mož.

Nove ruske čete na Francoskem.

Pariz, 18. avgusta. (K. u.) »Matin« javlja: V tabor pri Mailly so došle nove ruske čete.

Porčni angleški poslanik pri sveti stolici.

Rim, 17. avgusta. (K. u.) »Agenzia Stefani« poroča iz Londona, da je mesto Howardsa imenovan za angleškega posebnega poslanika pri sveti stolici grof Salis.

Asquith odstopa?

Haag, 17. avgusta. Poučeni londonski krogi izjavljajo, da bo Asquith odstopil; drži se le še s pomočjo konservativcev. Za njegovo mesto se potegujejo Lloyd George, Churchill in Carson.

2000 angleških sodišč presoja pritožbe proti brambni dolžnosti.

London, 17. avgusta. (Kor. ur.) »Daily Mail« poroča, da presoja 2000 sodišč pritožbe proti brambni dolžnosti in da bodo morala rešiti še 300.000 slučajev.

Izgube Angležev.

London, 18. avgusta. (Kor. urad.) Seznam izgub obsega imena 132 častnikov — med njimi jih je 43 padlo — in 5629 mož.

Dogodki na Balkanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 17. avgusta 1916. Uradno se poroča:

Razen navadnega bojevanja ob spodnji Vojuši nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 17. avgusta. Veliki glavni stan:

Jugovzhodno od Doiranskega jezera so maloštevilne prednje bolgarske čete odbile sovražne oddelke, ki so poskušali napasti iz Doldzelija.

Vrhovno vojno vodstvo.

Ententa obdrži Solun?

Curih, 17. avgusta. Iz Aten poročajo: Čez mesec dni je bila v Macedoniji francoska komisija po naročilu francoskih finančnikov. Voditelj neke angleške komisije je rekel dopisniku »Nea Hellas« dobesedno: »Po vojni ententa Macedonije ne bo zapustila.« Glede Soluna je rekel neki srbski diplomat, ki je sedaj častnik v Solunu, da stojimo pred odločitvami, ki bodo velike važnosti za Solun.

Bolgarija in Grška.

Dunaj, 17. avgusta. Venizelosovo ča-sopisje je vnovič začelo hujskati proti Bolgariji. Bolgarski poslanik v Atenah izjavlja po atenskih listih, da se je v bolgarskem javnem mnenju zgodil velik preobrat glede Grške in Grkov sploh, zakar je najboljši dokaz, da so Bolgari sami prenesli sedež eksarhata iz Carigrada v Sofijo, in to je velika usluga grškemu patriarhu. Ententi prijazna »Patris« mora priznati, da so to poslanikovo izjavo sprejeli z odobravanjem.

Nevarna past za Rumunijo.

Dunajska »Information« piše od poučene strani, da je rusko vprašanje v Bukarešti, kaj bi rekli, če bi Rusija šla preko Rumunije proti Sedmograški, zelo nevarna past za Rumunijo. Da Rusija resno misli na ta prehod, pričra njena armada v južni Besarabiji. Ruski načrt je zviti, a vendar prozoren. Če Rumunija trpi prehod samo proti monarhiji, je to velik vojski dobiček za Rusijo, ki bi se bolj podnetil rumunsko agitacijo in deželo kmalu potegnil z Rusijo. Ta prehod bi z ozirom na majhno rumunsko vojaško silo in precejšnjo demobilizacijo pomenjal okupacijo Rumunije. Če pa v Rumuniji zmaga trezna struja, pa bi bila potrebna takojšnja protiodredba, kajti nadaljna pasivnost bi vsled rastočega rovanja rusofilov spravila kraljestvo in narod v največjo nevarnost.

Dunajska in berlinska sodba o Rumuniji.
Dunaj, 17. avgusta. Predvčeršnjim došlo bukareske vesti kažejo, da se ni izgubilo vse učinkovitosti odpor proti vojni na strani entente in prelomu z Avstrijo in Nemčijo. Tudi v Berlinu so došle vesti, da se vračajo k mirnejši politiki, kar podpira tudi mirni potek 1. avgusta. Domneva se tudi, da sta Carp in Marghiloman kralja z vsem poudarkom opozorila na nevarnost zgage nevtiralnosti ali zveze z Rusijo.

Bolgarija in Rumunija.
Sofija, 17. avgusta. Dnevnik prinaša izjavo finančnega ministra Tončeva, da je Bolgarija vojaško pripravljena za vsak slučaj in ne more doživeti razočaranja. »Kambana« zavrača ščuvanje bukareskih ententinih listov in pravi, da osrednje sile lahko mirno počakajo kaj bodo sklenili v Bukareštu.

Budimpešta, 17. avgusta. »Az Est« poroča iz Sofije, da se razmerje med Bolgarijo in Rumunijo zadnje dni zelo boljše. Bolgarija bo dala tobak za sol in petrolej. Došli so rumunski delegati da se razgovore še o drugem blagu. Poslanik Derussi odide za 10 dni v Bukarešt.

Ententina pogajanja z Rumunijo.
Stockholm, 16. avgusta. »Rječ« poroča po vesteh, ki so došle v Petrograd, da ententini uspehi na ruskem, italijanskem in angleškem bojišču vedno bolj zagotavljajo ententino stališče v Rumuniji. Rumunski politični krogi živahno zasledujejo vesti z bojišč in se ravna po njih. Pogajanja med Rumunijo in entento, ki se vrše neprestano, so sedaj posebno živahna.

Kupujemo v Rumuniji.
Bukarešt, 16. avgusta. (Kor. ur.) Danes so podpisali pogodbo za pivo po 4500 lejev, za grah po 5600 lejev za vagon.
Bukarešt, 16. avgusta. (Kor. ur.) Izvojni odsek je zvišal domačo ceno za ječmen in oves od 1500 na 1800 lejev za vagon. Avstrijsko-nemški konzorcij je sporočil izvoznemu odseku, da je pripravljen kupiti zaloge stare pšenice, ki je ostala od angleške pogodbe, ki je potekla 15. avgusta.

Nekaj drobnih o Rumuniji.
Unionisti Jonescuja in Filipescuja imajo danes zborovanje. V ponedeljek so dosegli popolno soglasje glede zunanje politike.
Konzervativni »Steagul« piše, da bo prihodnji teden pomemben tako za vojno kakor tudi za mir. Če odločitev ne pade v 14 dneh, more Rumunija nastopiti šele spomladi, ker ni pripravljena za zimsko vojno.

Bukarešt, 16. avgusta. Iz rumunskih tvornic streliva so odpuščeni vsi nemški, avstrijski in bolgarski delavci. Ravnotako tudi domači judovski rokodelci.

Islam v vojski.

Turško napredovanje v južni Perziji.
Basel, 17. avgusta. »Petrografska agentura« poroča, da so začasno odpravili ruske konzulate v južni Perziji, kar je prva posledica turškega prodiranja v Perzijo.

Angleži opustili vojsko ob reki Tigris. (?)
Bazel, 17. avgusta. Nad deset dni že so prekinjene vse zveze z angleško armado ob reki Tigris. »Daily News« napoveduje, da se bo v zbornici vprašalo, če ne namerava vlada opustiti vojske ob reki Tigris.

Boji s Senusi.
Rim, 17. avgusta. »Messaggero« javlja iz Kaira: Vojaške operacije Angležev in Italijanov proti Senusom trajajo dalje. Senusi so se ustalili v novih postojankah južnozahodno od Soluma; iz Cirenajke in iz Fezzana jim dohajajo velika ojačenja.

„Deutschland“.

Dunaj, 17. avgusta. Tukajšnji vodilni bančni in finančni krogi so bili danes zvečer obveščeni, da je došla danes »Deutschland« srečno v Bremen.

Berlin, 17. avgusta. Danes se je tu splošno govorilo, da se je »Deutschland« že vrnila v Bremen. Te govorice so prenašljene in niso točne, a zdi se, da nam ni potrebno skrbeti za usodo »Deutschlanda«.

Razna poročila.

Nova mirovna poslanica sv. očeta Ameriki.
Dunaj, 17. avgusta. »Reichspost« poroča: O priliki resne krize med Ameriko in Nemčijo je papež Zdrženim državam poslal novo mirovno poslanico. O priliki sv. obhajila otrok so ameriški časniki »United Press« prosili papeža, da naj vno-vič pošlje amerškemu ljudstvu mirovno poslanico. Kardinal državni tajnik je odgovoril: »Sv. oče, kateremu sem izročil našo prošnjo, se zahvaljuje za spoštovanje in čaščenje amerškega časopisja. Vsak dan molim k Bogu, da naj Bog usmiljenja usliši prošnje vseh njegovih nedolžnih otrok, ki

si želijo miru, ko je končalo drugo leto tega strašnega prepira in prosim, da kmalu konča svetovna vojna.«

Upravna organizacija v naši Poljski.
Dunaj, 16. avgusta. (K. u.) Iz vojnotiskovnega urada se poroča, da je civilni deželni komisar neposredno podrejen generalnemu guvernerju. V njegovo področje spada civilno pravosodni oddelek in oddelka za nauk in šolstvo. Vojaško upravo so zadnje čase izpopolnili tako, da pri upravi v vedno večjem obsegu sodelujejo tudi krajevni faktorji n. pr. pri mirovnih sodiščih, sodnih dvorih in vzklicnih sodiščih, v dobroteljskih odborih in pri predpisavanju davkov. V kratkem zopet uvedejo avtonomijo po deželnih občinah in nekdanjih gubernijalnih glavnih in 34 drugih mestih.

Vojni davek na Nizozemskem.
Haag, 18. avgusta. (Kor. urad.) Prva zbornica je sprejela zakonski načrt, s katerim se uvaža novi davek za brambo dežele.

Izvoz banan iz Nizozemske prepovedan.
Haag, 18. avgusta. (K. u.) Prepovedali so izvoz banan.

Švica in Nemčija.
Bern, 18. avgusta. (K. u.) Odposlanci zveznega sveta so se pričeli včeraj pogajati z odposlanci nemške vlade o sedanjem uvozu in izvozu.

Radi meznega spora železničarjev v Ameriki odgodili odpošiljatev 25.000 mož na mehiškansko mejo.

Pariz, 18. avgusta. (K. u.) »Temps« brzojavljajo iz Washingtona: Če tudi upajo, da se bo spor z železničarji poravnal brez stavke, so le odgodili odpošiljatev 25.000 mož na mehiškansko mejo.

Japonci poslali vojake v Chengchiatung.
Tokio, 18. avgusta. (Kor. ur.) Reuter: Iz najbližnje posadke so poslali Japonci en konjeniški polk, 3 pehotne bataljone in eno mešano stotnijo s strojnimi puškami v Chengchiatung. Ministrstvo se je posvetovalo o položaju. Japonski zunanji minister je izjavil, da je stališče Japonske odvisno od prijateljstva in od sodelovanja v Pekingu.

Japonska pristopila sklepom pariškega gospodarskega posveta.

Tokio, 18. avgusta. (Kor. ur.) V skupni seji japonskih trgovskih zbornic se je sklenilo soglasno resolucija, ki se izraža za sklepe gospodarskega posveta v Parizu tako glede na ukrepe med in po vojski.

Dnevne novice.

+ **Cetinjske novine.** Včeraj je izšla prva številka črnogorskega časopisa »Cetinjske novine« v hrvaškem in nemškem jeziku (Cetinjer Zeitung). List bo izhajal dvakrat na teden. Prva številka prinaša tudi slike našega cesarja in prestolonaslednika. — List pravi pod vzglavjem »Našim čitateljem«: Cetinjske novine prihajajo danes prvič pred svoje čitatelje. List je otrok vojnega časa, toda v prvi vrsti bo služil miroljubnim ciljem. List hoče s svojim čitateljem v Črnigori in izven nje prinašati resnične vesti, vesti z bojišča, vesti iz domovine ter vesti iz Črne gore in o njej. Cetinjske novine so pod vojaškim uredništvom in vplivom in ne zasledujejo nikakega političnega namena ali cilja. Pozneje bo list izhajal tudi v mažarskem in alban. prevodu. — Končno pozivlja list vse nesebične sodelovalce; tudi za to podjetje velja cesarjev izrek: »Viribus unitis!«

+ **Straža na jugu.** Pod tem naslovom pišejo »Cetinjske Novine«: »Na vseh frontah odmeva njihova slava... Kdo ne ve za prehrabre potomce Trenkovih pandurjev? Kdo ni občudoval junastva dičnih Graničarjev? Ne prinaša li vsak dan nove hvale kršnim sinovom ponosne Bosne in kamenite Hercegovine? Ne vplete li vsaka bitka, vsak boj, novih lovorov v zmagovalni venec, s katerim bo ovenčala Slava levje sinove divne Dalmacije? A oni junaki-velikani, oni planinski Slovenci, ali niso že zdavnaj zaslužili s stotinami preslavnih del dostojno ime herojev? Ali veš, katerega rodu in plemena so oni junaki nad junaki, katere so s pravico nazvali »vražjo divizijo«? Vsi tekmujejo v junastvu, hrabrosti, v zvestobi do svojega vladarja in domovine... Taki so jim bili predniki, taki so tudi sami. In dokler bodo teklo njihove vode, dokler bodo njihove pečine kljubovale viharjem in gromom, dokler bo obsevalo solnce njihovo domovino, vedno, do zadnjega zdihljaja, do zadnjega utripa srca, bo stala na jugu široke in močne države, vztrajna in neomahljiva straža: Za kralja in domovino!«

+ **Na pomoč ubogim beguncem!** Vedno in vedno dohajajo novi begunci. Mnogi niso rešili drugega, kakor golo življenje. Prejeli smo sicer od slavnega občinstva mnogo darov, za kar se podpisana posredovalnica tem potom najtopleje zahvaljuje in obrača s ponovno prošnjo do istoslav-

nega za kak dar v oblekah, posebno otroških. Vsak dar se s hvalečnim srcem sprejme. Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38/1.

+ **Odlikovanja namestnikov.** Dunaj, 17. avgusta. Nizjeavstrijski namestnik pl. Handel in češki namestnik Maks grof Coudenhove sta odlikovana z redom železne krone 1. vrste; dalmatinski namestnik grof Attems, tirolsko-predarlški namestnik grof Toggenburg in tržaški namestnik dr. Alfred baron pl. Fries-Skene so odlikovani z velikim križem Franc Jožefovega reda z vojno dekoracijo; solnograški deželni predsednik dr. Feliks pl. Schmitt-Gasteiger je postal tajni svetnik; koroški deželni predsednik Karol grof Lodron-Laturno je odlikovan s komturnim križem Leopoldovega reda.

+ **Odlikovanja.** Častniški križec Fran Jožefovega reda z vojno dekoracijo je dobil podpolkovnik dež. orož. pov. št. 1 Hugi pl. Sušnik, pri nekem armadnem poveljstvu. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil črnovoj. asist. zdravnik dr. Valter Taufar, pri rez. bolnici št. 3 v Mariboru. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: narednik Blaž Jurgec in rač. podčastnik Henrik Avgustin, oba pri dom. marodni bolnici v Mariboru; stražmojstra 6. dež. orož. pov. Josip Kocbek in Stefan Stojan; nad. stražmojster 5. dež. orož. pov. Ferdinand Čebula. — Zlato hrabrostno svetinjo je dobil narednik 26. dom. p. Grob Josip. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: inf. 4. dcm. pp. Premuš Franc; poročnik 5. dom. p. Čok Albert, pri 157. črnovoj. baonu poddesetnik 27. dom. p. Cunta Jernej, pri 30. črnovoj. maršbaonu. — V drugi je dobil srebrno hrabrostno svetinjo narednik 27. dom. p. Kuhar Ivan. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: dež. strelac 2. dež. strel. polka Adamič Josip, praporščika Dolinšek Rafael in Knaus Herman, deseteriki Černilogar Ivan, Brodnik Ivan, Sedevec Ivan, Kraus Josip in Grilič Ludvik, poddesetnik Lepušič Pavel, infanteristi Rogina Josip, Papec Vinko, Mostečnik Matej in Brandolin Peter, vsi pri 1. dom. pp.; infanterista Pelc Ludvik in Blažič Martin, oba pri 26. črnovoj. pp.; strelci kor. prost. strel. p. Klemenjak Valentin, Samnic Valentin in Pekol Jurij; infanterist Baloh Iv., pri 30. črnovoj. maršbaonu; infanterist Černigoj Ivan, pri 157. črnovoj. baonu. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: infanterista Marktler Mihael in Mahnič Josip, oba pri 27. črnovoj. pp.; infanterist 4. dom. pp. Mihelič Ivan.

+ **Oproščenja poljedelcev.** Uradno se razglša: Na prošnjo poljedelskega ministrstva je vojno ministrstvo v sporazumu z ministrom za deželno brambo v svrhu pospeševanja kmetijstva odredilo, da osebe moštva, ki se kot samostojni poljedelci, nadalje svojci samostojnih poljedelcev, ki se zastopajo v vodstvu kmetij, nadalje uradniki ali drugačni nadzorovalni organi, nadalje nadzorovalni organi v gozdarstvu ali kovači, kolarji in mlinarji ne dajo pogrešati pri kmetijstvu ali gozdarstvu in so oproščeni od vojaških osrednjih oblasti (ne od drugih vojaških poveljstev) iz zaledja ali pa bodo prejeli tako oproščenje še do 30. septembra in je njihovo nadaljnjo oproščenje v interesu jesenske setve ali vzdržanja poljedelske produkcije ali gozdarstva brezpogojno potrebno, okrajna glavarstva po ugotovitvi posameznega slučaja provizorično nadalje oprostiti do 30. novembra. Ravnotako se imenovanim osebam to oproščenje lahko dovoli za nedoločen čas, če so bili klasificirani za službo na bojišču, ali za pomožno službo, oziroma za črnovojniško službo brez orožja. Vsi gažisti sploh, ki pridejo v poštev za to provizorično podaljšanje oproščenja, nadalje vse od armade na bojišču oproščene vojaške osebe (gažisti in moštvo) morajo svoje prošnje pravočasno in predpisanim potom predložiti odločujoči vojaški osrednji oblasti. Še enkrat se opozarja, da morajo od armade na bojišču oproščeni gažisti ali moštvo po poteku oproščenja, če jim do tega časa ne pride od vojaških osrednjih oblasti dovoljeno podaljšanje oproščenja na podlagi pravočasno vložene prošnje, brezpogojno odrinuti k svojim nadomestnim kadrom. Druge vojaške ali politične oblasti tem vojaškim osebam ne morejo dovoliti, da še nadalje ostanejo v kraju njihovega oproščenja (dopusta).

+ **Odlikovani ministri vojak.** Dunaj, 18. avgusta. (Kor. ur.) »Wiener Zeitung« objavlja cesarjevo lastnoročno pismo generalnima polkovnikoma baronu pl. Kroatinu, baronu pl. Georgiju in generalu pehote pl. Hazajlu, v katerem Njegovo Veličanstvo zopet hvaležno pohvali njih uspešno delo na vzdrževanje in povišanje vojne pripravljenosti armade na bojišču in jim podeljuje za to vojno dekoracijo k velikemu križu Leopoldovega reda.

+ **Enkratna podpora vpokojenim državnim uslužbencem, njih vdovam in sirotam.** Dunaj, 18. avgusta. (K. u.) »Wiener Ztg.« objavlja odlok finančnega ministrstva s 17. t. m. glede na po-

delitev enkratne podpore vpokojenim državnim uslužbencem in vdovam in sirotam državnih uslužbencev z ozirom na izredne razmere, ki jih je povzročila vojna.

Proslava cesarjevega rojstnega dne v Črnigori. Za proslavo rojstnega dne cesarja in kralja na Cetinju je izdal vojni generalni guverner sledeče odredbe: Dne 17. avgusta zvečer vojaški mirozov, pri katerem igra vojaška godba; pred poslopjem guvernerstva igra godba en komad. — Dne 18. avgusta zjutraj izstreliti baterija nad samostanom 24 topovskih pozdravnih strelcov, a istočasno bo šla vojaška godba po mestu in igrala svečane koračnice. Ob 8. uri dopoldne svečana služba božja na trgu pred poslopjem guvernerstva. Navzoča bo cela posadka. Ta izstreliti pri slavi, prvem in drugem evangeliju počastno salvo, a baterija odda vsakokrat po 8 topovskih strelcov. Ob 1. popoldne svečano kosilo v častniški obednici generalnega guvernerstva; pri guvernerjevi zdravici odda baterija 24 topniških strelcov. — Na poslopu guvernerstva bo od vzhoda solca pa do njegovega zahoda izobešena cesarska in kraljevska zastava, a na balkonu avstrijska in ogrska zastava.

Kresovi na gorskih vrhovih. »Cetinjske Novine« poročajo: Danes v predvečer cesarjevega rojstnega dne bodo goreli v področjih vojnih guvernerstev v Srbiji in Črnigori, potem v celi Bosni, Hercegovini, Dalmaciji in Albaniji na vseh vrhovih v okolici vojaških posadk in postaj veliki spominski kresovi ter se bo dalo na ta način duška veselju, kakršnega Balkan še ni doživel.

— **V Vipavski dolini se je prvotno razburjenje precej poglobilo,** kar se zlasti pozna pri denarnih zavodih, ki poslujejo normalno. V Vipavi je polno beguncev, katerim pomagamo, kolikor je sploh mogoče. Živeže dobe od občine. Delimo jim koruzno moko, namenjeno domačemu prebivalstvu. Bomo pa sami malo potrpeči. Tudi pod streho radi sprejemajo begunce. V Vipavski dolini vlada huda suša. Koruza, ki je lepo kazala, silno trpi. Vsled pomanjkanja žvepla spomladi tudi vinska letina ne bo bogata. Bo pač treba prihodnje leto žveplo pravočasno preskrbeti. Letos je bil denar za drago žveplo večinoma proč vržen. Po toči zvoniti, pravijo, je prepozno.

— **Ponovna prebiranja letnikov** 1877 do 1886 na Ogrskem so razpisana za čas od 29. avgusta do 21. sept.

— **500.000 kron invalidom.** Dunaj, 18. avgusta. (Kor. ur.) Povodom rojstnega dne Njegovega Veličanstva cesarja je izročila tvrdka Karol Budischowsky in sinovi (Dunaj in Trebič) vojnemu ministru baronu Kroatinu znesek imenske vrednosti 500.000 kron vojne-ga posojila za podporo invalidom, oziroma vdovam in sirotam padlih vojakov.

— **Času primeren tečaj.** Šestrazredna ljudska šola v Toplicah pri Zagorju priredi od 16. do 22. avgusta t. l. šestdnevni vojnokuharski tečaj in sicer vsaki dan od 6. ure 20 m. do 8. ure 20 m. zvečer po sledečem vspredu: 1. Nagovor. Pomen gospodinjstva in kuhinje v vojnem času. O človeški hrani in prehranjevanju. 2. Pomen rastlinstva v gospodinjstvu z ozirom na vojni čas. Sveža povrtnina — suha za zimo. O moki in sladkorju — sadje. Spravljanje semen za setev. 3. Zeliščne juhe in njih priprava (teoret. in prakt.). Vojne za-bele. 4. Razne prikuhe in krompirjeve jedi. Kunčje meso (prakt.). 5. O higijeni, predava g. dr. T. Zarnik iz Zagorja ob Savi. 6. Mleko v človeškem prehranjevanju. Otroška in bolniška hrana. Razni čajji (prakt.). Tečaj vodi tamošnji učitelj g. Božo Racič, ki je imel letos na tej šoli že več predavanj. Vstop vsakomur prost. K obilni udeležbi vabi šolsko vodstvo.

— **Ujeti ruski general ušel.** C. in kr. poveljstvo v Zagrebu poroča, da je ušel ujeti ruski generalni poročnik Lovro Kormylov in njegov sluga Franc Mrenak. Kdor ga ujame, dobi nagrade 1000 K.

— **Poročil se je v Ljubljani g. Ivan Madronič,** c. kr. davčni asistent v Novem mestu, z gđ. Ljudmilo Reš iz Kranja.

+ **Namesto venca na grob Stanka Hribovega iz Vipave** je daroval deželni odbornik dr. Vladislav Pegan 20 K za deželni zavod za slepce.

— **Z vlaka je skočil dne 17. t. m. zjutraj v bližini postaje Borovnica** 17 let stari bivši trgovski sodrudenik pri Jelačinu, doma iz Borovnice št. 12. Ker je bil v vozu zaspan, ni izstopil v Borovnici, kamor je bil namenjen. Ko je že vlak odvozil iz postaje, je skočil dol, a skok je bil usodepoln, kajti poškodoval si je tako težko levo nogo v stegnu, da so mu jo morali v deželni bolnišnici amputirati.

— **Umrtnice veleizdajalca.** Dunaj, 16. avgusta. »Zeit« javlja iz Zadra: Dne 29. julija so obesili Srba Gjura Zenovića radi veleizdaje. Ko so svojsen »korakali« Črnogorci v Budvo, so ga imenovali za župana.

— **Požar.** V svinjaku posestnika Franca Cerar v Spodnjem Tuštaju, občina Moravce, je izbruhnil na neznan način ogenj.

V kritičnem času ni bilo razen šest in tri leta starih dečkov, ki sta se baje igrala na vrtu, nobenega doma, tako da je pogorelo celo gospodarsko poslopje s stanovanjem, z vsem žitom, gospodarskim orodjem, obleko in živežem. Škoda znaša 6000 K, zavarovan je le za 1200 K.

Cesarjev 86. rojstni dan v Ljubljani.

Odkritje cesarjevega spomenika na ljubljanskem Gradu.

Tretje leto v vojni smo praznovali danes 86 letni rojstni dan ljubljene vladarja, brez posebnega šuma, a s tem globljejšimi notranjimi čustvi in s ponosom. Da, s ponosom, da smo Avstrijci, sinovi države, ki ima, kakor nobena druga čudovito moč za vse njene narode, spajajoč jih v obrambi habsh. načela: »pravica je temelj kraljestve«, tako kot je cesarju ob nastopu njegovega vladanja proroško zapela cesarska pesem: »trdno dajmo se skleniti... zoper vse sovražnike«.

Ljubljana, središče naroda, čigar sinovi so na bojnih poljanah pridobili nešteto najodličnejših pohval svojih poveljnikov, praznuje danes cesarjev rojstni dan vsa odeta v cesarske in deželne zastave. Včeraj zvečer je tisočglava množica napolnjevala ljubljanske ceste in občudovala za cesarjev rojstni dan naravnost prekrasno dekorirane in razsvetljene izložbe ljubljanskih trgovcev. Ljubljanski Grad je plaval v morju luči, spredaj pred Gradom pa so se žarele cesarjeve črke F. J. I. in ob njih svetli: »Živijo!« »Hoch!« »Eljen!« Zaromet pa je svetlo svojo luč sipal na grajsko zidovje, da se je videlo nad mestom svetlo, srebrno kot v pravljici. Spodaj pa je stala množica in v duši je tisočkrat in tisočkrat ponavljala »Živio, živio, cesar!«... Po Prešernovi ulici pa so nakrat zadoneli zamolkli koraki. Zopet je korakalo skozi mesto in skozi vrste praznično vzhicene množice po Marijinem trgu na stotine laških ujetnikov, za njimi tudi nekaj fanatičnih prijateljev Italijank. Grad, kamor so jih vodili, pa se je svetil nad njimi, kakor je svetla pravična naša stvar proti nizkemu verolomstvu. Ta sprevod je bil bolj markanten in je množico napolnil z večjim navdušenjem in zaupanjem, kakor če bi po mestu sviral cela vrsta godb. Ljudstvo je videlo, da je armada na uspešnem delu za cesarja.

Danes dopoldne je bila ob 10. uri v stolnici slovesna služba božja, katero je daroval prevzvišeni knezoškof ob navzočnosti zastopnikov vladnih, deželnih, mestnih in vojaških oblasti.

Po sv. maši pa je odlična družba na vabilo grajskega poveljnika g. majorja viteza pl. Kerna šla na ljubljanski Grad, da prisustvuje odkritju takoj pri dohodu na Grad pred grajskim poslopjem sredi malega zelenega parka na stroške g. grajskega poveljnika postavljenega spomenika.

Okolu spomenika so vihrale na drugo zastave: cesarska, avstrijska, deželna, mestna, ogrska, zastava nemške države, Turčije in Bolgarije. Ob spomeniku je stala častna vojaška straža.

Pred spomenikom so se zbrali: presvetli knezoškof dr. A. B. Jeglič, namestnik dež. glavarja monsignor dr. Evg. Lampe za dež. odbornikom dr. Peganom in dr. Trillerjem, dež. predsednik grof Attems z dvornim svetnikom Laschanom in vlad. svetnikom Kressetom, tukajšnji štac. poveljnik polkovnik pl. Kleinschrodt s polkovnikom Pogachnikom in mnogimi drugimi vojaškimi dostojanstveniki ter številnimi gg. častniki, župan dr. Tavčar z obč. svetniki in načelniki mestnih uradov, dvorni svetniki Kliment, Pajk, Schmitz, ravnatelj drž. policije grof Künigl z nadk. g. dr. Skubljem, višji štab. zdravnik dr. Geduldiger, finančni nadsvetnik Langof, fin. svetnik Jerovec, vlad. svetnik Kordin, načelnik postaje juž. žel. Ludwig, mestni župnik Barle, načelnik obrtno pospeševalnega urada g. Kregar in mnogo drugega občinstva.

Stoječ pod grajskim obzidjem je nagovoril major vitez pl. Kern zbrano odlično družbo:

Visoki gostje! V težkem času sem Vas naprosil, visoki gostje, da pridete na Grad in se udeležite svečanosti, pri kateri hočemo iznova pokazati našo ljubezen do našega najmilostljivejšega cesarja in kralja ter našega Najvišjega vojnega gospoda. Vsem udeležencem se zahvaljujem za njihov prihod.

Danes, na rojstni dan našega zvesto ljubljene vladarja, ko smo že prekoračili prag 3. vojnega leta, ko se že nad leto dni borimo proti besedolomnemu bivšemu zavezniku Italiji, stoji naša železna brambna moč trdno skle-

njena na mejah monarhije nasproti neštetim sovražnikom in upa na končno zmago.

Visoki gostje! Kmalu potečeta dve leti, odkar se je v tem gradu postavilo poveljstvo, kateremu je pripadla naloga, da sprejme na varno pomagalce prisegolomnega kralja. Na tisoče naših sovražnikov s soške fronte je že našlo tukaj streho. Neštete izpovedi ujetih sovražnikov potrjujejo vedno in vedno, da so naši bojniki ob Soči junaki in mojstri tako v napadu kakor v brambli.

In tako sem se odločil, da ravno na tem mestu postavim spomenik, ki naj — poveljčan po osebi Nj. Veličanstva — spominja na železni čas in na naše junaške brate ob Soči.

Dalje naj bo glavnemu mestu Kranjske, v čegar roke izročam s tem spomenik, — pomnik težkih vojnih let, ki jih je morala dežela doživeti.

Veselo spoštovani gospod polkovnik, prepokorno prosim dovoljenja, da smem odkriti spomenik.

Polkovnik pl. Kleinschrodt: »Zagrinjalo naj pade!«

Major pl. Kern: Njegovo Veličanstvo Franc Jožef I., Hoch, Hoch, Hoch!

Zavesa je padla. Navdušeno so zadoneli po grajski planoti »Živio« in »Hoch« klici zbranega občinstva.

Spomenik je lepo delo iz umetnega kamena. Na primernem podstavku stoji kip, spredaj na podstavku so cesarjeve črke F. J. I., zadaj v nemščini: »Postavljen od poveljnika c. kr. kvar. postaje majorja Karola viteza pl. Kerna 1916«, ob straneh besede cesarjevega manifesta z dne 28. jul. 1914 v nemščini: »Zaupam v avstroogrsko hrabro in s požrtvovalno navdušenostjo prešinjeno brambno silo« ter v nemščini »Zaupam v Vsemogočnega, da bo Mojemu orožju podelil zmago.« Spomenik obkrožajo železne verige kot znamenje železne naše volje v železnem času.

Ljubljanski župan dr. Tavčar je sprejel spomenik v varstvo mestne občine in izjavil v slovensčini in nemščini naslednje: V imenu deželnega stolnega mesta Ljubljane izjavljam, da sprejme naša občina ta na njenem svetu postavljeni spomenik, na katerem pa se naj napravi tudi primeren slovenski napis, v svojo oskrbo, ter obljubljam, da bo mesto nad tem pomnikom dinastične zvestobe prebivalstva te vojvodine z ljubeznijo in vestnostjo vse večne čase čuvalo.

Odlična družba si je na to ogledala spomenik, ki zre na prekrasno panoramo, ki jo nudi očesu ljubljanski Grad, na zemljo, ki hoče vedno zvesta biti svoji stoletja in stoletja neomadeževani prisegi zvestobe habsburškemu prestolu, na zvesti rod Slovencev, katerih domovino je njihov pesnik prorok posvetil cesarju Frančišku Jožefu I. z besedami:

»In ob miru biser bo Ti,
In ob vojski krepek mešč!«

Ljubljanske novice.

Ij Slavije Najvišjega rojstnega dne Njega Veličanstva cesarja Franca Josipa I. in razdelitev veteranske ustanove ubogim veteranom in veteranskim vdovam. V steklenem salonu gostilne »Novi svet« na Marije Terezije cesti št. 12 v Ljubljani, kateri je bil dne 18. avgusta t. l. slavnostno okrašen, se je ob 9. uri dopoldne zbral kuratorij veteranske ustanove in 32 ubogih veteranov in veteranskih udov razpuščenega kora. Namesto obolelega načelnika gosp. Jurija Mihaliča otvoril slavnostno zborovanje nač. namestnik gosp. Franjo Škof, c. kr. poslovodja tob. režije in hišni posestnik v Ljubljani, ki svoj dinastični in patrijotični govor sklene s slava klicem Njegovemu Veličanstvu cesarju in kralju Frančišku Josipu I. Kakor do sedaj skozi pet let, je tudi letos lepa vsota v prid ubogim na razpolago in te podpore znašajo v teh 6 letih nad 4500 K. Za razdeliti je bilo 735 kron 18 ubogim veteranom in 14 ubogim veteranskim vdovam kot podpora, katera je bila na predlog kuratorija od visoke c. kr. deželne vlade podeljena. Slavnostno razdelitev, katera je obdarovane izrazilo osrečilo, sklene načelnikov namestnik gospod Franc Škof, združen z zborovalci navdušeno s trikratnimi slava-klici Njegovemu Veličanstvu, ljubljene cesarju Francu Josipu I.

Ij Umrli so v Ljubljani: Neža Podjed, bivša babica, 80 let. — Marija Škofic, dničarica, 63 let. — Marija Sluga, zasebnica, 77 let. — Adalbert Kroupa recte Latonček, sprevednikov sin, 5 let. — Ludvik Tschada, sin hraniščnega uradnika, 10 let. — Ivan Fister, posestnik, 64 let.

Ij Iz ruskega ujetništva. V vasi Krasna pri Delatinu se nahajata v ruskem ujetništvu učiteljskima desetnika Franc Kurjek iz Ljubljane in Janko Torkar iz Bohinjske Bistrice.

Primorske novice.

Ad marginem. Da bomo lažje umeli razna bojna poročila z goriškega bojišča, pripominjamo, da je hrib, katerega navaajo poročila z imenom »Monte San Gabriele« čisto naš kronberški hrib »Sv. Gabrijel«, ali kakor mu pravijo Kronberžani: Škabrijel. Toliko, da se izognemo nesporazumljenjem.

Dekan Pavletič v ljubljanski deželni bolnišnici. Sinoči je prišel v ljubljansko deželno bolnišnico dekan v pokoju Gotard Pavletič, ki je zadnji čas kot begunec bival v Sv. Križu pri Ajdovščini, brat kanonika iz Gorice dr. Jožefa Pavletič.

Č. g. Karol Čigon, vikar iz Vojšče na Primorskem, se nahaja v deželni bolnišnici v Ljubljani.

Kje se nahaja P. Aleksander Vaupotič, frančiškan s Kostanjevice pri Gorici? Prosi se sporočiti njegov naslov na g. P. Vinc. Kunstelj, franč., Kamnik.

Č. g. Edv. Meznarič, vikar v Vrtojbi pri Gorici, je popolnoma zdrav ter se nahaja pri svoji sestri g. M. Zalokar v Metliki.

Pisarniški prostori,

obstoječi iz štirih sob v Šelenburgovi ulici št. 6, I. nadstropje, se s 1. novembrom 1916

oddajo v najem.

Natančneje izve se v zavarovalni pisarni v visokem pritličju iste hiše ter pri g. Antonu Bocu, lastniku kemične pralnice in barvarije, istotam.

Šivilja išče dela.
Popravi staro, naredi novo.
F. Srebotnjak, Stari trg 9.

Izvežban knjigovodja

in slov. nem. korespondent
se sprejme takoj. Plača po dogovoru.
Ponudbe s prepisi spričeval in s sliko pod »DOBRA MOČ« na upravištvu.

Zahvala.

Za vse dokaze sočutja ob priliki smrti našega iskreno ljubljene soproga in očeta

Ivan Petelina

kakor tudi za številno časteče spremstvo pri pogrebu izrekamo najsrčnejšo zahvalo.

Posebna zahvala pa vsem vlč. gg. duhovnikom z Viča za njihovo požrtvovalnost.

Rožna dolina, 28. avg. 1916.

Žalujoči ostali.

Potrjeni neizmerne žalosti naznaujamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskrenoljubljeni, dobri soprog oziroma oče, tast in stric, gospod

Fran Černe vnlogo Krauželj

dne 17. avgusta ob 1/2 9 uri dopoldne, po kratkem, mučnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v soboto dne 19. avgusta ob 1/2 5 uri popoldne iz hiše žalosti Radečkega ceste št. 24 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v farni cerkvi sv. Petra in cerkvi Sreca Jezusovega.

V Ljubljani, dne 17. avgusta 1916.

Marija Černe roj. Jelenc, soproga. — Ivan Černe, posestnik, gostilničar in izvošček, sin. — Ivanka Černe, hčerka. — Fani Černe roj. Gram, snaha.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Ivan in Antonija Golias naznanjata v svojem in v imenu svojih otrok prežalostno vest, da je njun iskreno ljubljeno sin, gospod

EMIL GOLIAS

c. in kr. ritmojster v 5. ulanskem polku, posestnik vojaškega zaslužnega križca III. raz. z vojno dekoracijo in bronaste vojne zaslužne kolajne na traku vojaškega zaslužnega križca

dne 4. julija 1916 umrl junaške smrti na polju slave za cesarja in domovino.

Bled, v avgustu 1916.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočustvovanja povodom smrti naše ljube, dobre matere, gospe

Marije Lehnert

izrekamo najtopplejšo zahvalo.

Rodbini Rikard Lehnert, Rajm. Andretto.